

חינוך סביבתי וקיימות

שימוש חוזר – בית ספר 'הפתוח', חיפה

מטרה:

מטרת הפעילות בתחום החינוך הסביבתי והקיימות באיגוד ערים אזור מפרץ חיפה- הגנת הסביבה היא לקדם מודעות סביבתית, חדשנות וחשיבה סביבתית, ערכי קיימות ופיתוח התנהגות תומכת סביבה בקרב תלמידים ותושבים ברשויות המקומיות של איגוד ערים.

יעדי פעילות:

1. הסמכת מוסדות חינוך ירוקים ברשויות איגוד ערים
2. סיוע מקצועי בפיתוח והטמעת תכניות פעילות במסגרת קול קורא 'סיוע לרשויות מקומיות בפעילויות להטמעת עקרונות הקיימות במערכת החינוך ובקהילה' מטעם המשרד להגנת הסביבה, ע"י רשויות מקומיות ובשיתוף האיגוד
3. קידום ושותפות בכנסים ובמחקרים יישומיים בתחום החינוך הסביבתי והקיימות בשיתוף המשרד להגנת הסביבה, ארגונים חוץ-ממשלתיים ואקדמיה
4. פיתוח ושותפות בפעילות חינוך סביבתי במערכות החינוך והקהילה ברשויות האיגוד

הערה: הדו"ח מתייחס לשנת הלימודים תשע"ג (אוגוסט 2012 – אוגוסט 2013)

יעד 1: הסמכת מוסדות חינוך ירוקים ברשויות האיגוד

רקע: ההסמכה לבית ספר ירוק ניתנת ע"י המשרד להגנת הסביבה ומהווה הכרה בפעילות חינוך סביבתי משמעותית המתקיימת בבית הספר. תהליך ההסמכה מתווה דרך פעולה לבתי ספר המעוניינים להתחיל פעילות סביבתית על בסיס תוכניות לימודים קיימות. 'בית ספר ירוק' נדרש למלא אחר הקריטריונים הבאים: קיומה וביצועה של תוכנית לימודים בינתחומית בנושאי קיימות ואיכות-סביבה, ביצוע פרויקט קהילתי-סביבתי, תכנית פעולה לאורח חיים מקיים בבית הספר (למשל, חיסכון ב משאבי אנרגיה ומים, טיפול בפסולת), נראות בית –ספרית, הכשרת מורים וקיומה של מועצה ירוקה.

(לפירוט ראה/י אתר המשרד להגנת הסביבה :

http://www.sviva.gov.il/subjectsEnv/Education/Green_EducationalInstitutes/Pages/default.aspx)

פעילות מרכז חינוך סביבתי: מתן ליווי מקצועי לבתי ספר המעוניינים להיכנס לתהליך ההסמכה, החל משלב פיתוח תוכנית העבודה, הגשתה במסגרת קול קורא לחינוך סביבתי (מטעם המשרד להגנת הסביבה), מתן השתלמות/הרצאות לצוות מורים בבית הספר וסיוע בהכנת 'תיק ירוק' לועדת ההסמכה של המשרד להגנת הסביבה.

בשנת תשע"ג הוסמכו ברשויות איגוד ערים בתי הספר הבאים :

רשות מקומית	בתי ספר
חיפה	בי"ס 'הפתוח', בי"ס 'גורדון', בי"ס 'יוחנן הקדוש', בי"ס 'עבד אל רחמן', בי"ס 'אחוזה', בי"ס 'רגבים'
קריית ביאליק	בי"ס 'הבונים', חטי"ב 'אפק'
קריית אתא	בי"ס 'גבעת טל', בי"ס 'גבעת רם', בי"ס 'הצבי ישראלי'
קריית מוצקין	חטי"ב 'נתניהו', בי"ס 'אחדות'
נשר	חטיבה א', חטיבה ב', תיכון-נשר
מ.א זבולון	בי"ס 'נופית'
סה"כ	17 בתי ספר (*)

(*)- סה"כ אושרו להיכנס לתהליך ההסמכה 23 בתי ספר.

הטבלה הבאה מציגה את הפרוייקטים הקהילתיים אשר התקיימו בכל בית-ספר במסגרת ההסמכה ל-בית-ספר ירוק' במהלך שנת תשע"ג :

רשות מקומית	בית ספר	פרוייקט קהילתי
חיפה	בי"ס 'הפתוח'	טיפול נחל זיו (שחלוט, הסדרת שביל וסיורים לקהילה)
	בי"ס 'גורדון'	טיפול מרכז מיחזור קהילתי
	בי"ס 'יוחנן הקדוש'	טיפול גני 'סנט לוקס' בשיתוף הכנסיה והקהילה המקומית
	בי"ס 'עבד אל רחמן'	איכות הסביבה בראי האסלאם- שיתוף פעולה עם המסגד המקומי
	בי"ס 'אחוזה'	פעילות חווייתית עם חומרים בשימוש חוזר במחלקת ילדים, בי"ח 'כרמל'.
	בי"ס 'רגבים'	טיפול גינות בביניינים משותפים הסמוכים לבית ספר
	בי"ס 'הבונים' (*)	אימוץ נחל הגדורה- העלאת מודעות בקהילה במצעות הסברה

רשות מקומית	בית ספר	פרוייקט קהילתי
קריית ביאליק	חטי"ב 'אפק'	העלאת מודעות להפרדת פסולת בקאנטרי אפק בקריית ביאליק .
	חטי"ב 'גבעת טל'	'אוטובוס הליכה' לבית ספר, טיפוח גן ילדים כ-גן ירוק'
קריית אתא	חטי"ב 'גבעת רס'	אימוץ שטח ציבורי פתוח וטיפוחו למען הקהילה
	חטי"ב 'הצבי ישראל'	אימוץ שטח ציבורי- 'גן משה'
קריית מוצקין	חטי"ב 'נתניהו'	'שורשים ירוקים'- גינה בינדורית עם דיירי בית אילדן
	חטי"ב 'אחדות'	אימוץ גן ילדים והקמת תשתית להפרדת פסולת , שימוש חוזר ומיחזור.
נשר	חטיבה א'	טיפוח גן ילדים ('גן תמר') כגן ירוק, חנות 'יד שנייה' לבגדים- "Fifteen boutique"
	חטיבה ב'	קמפיין לעידוד שימוש בשקיות רב פעמיות ב-'מגה בול', נשר.
	תיכון-נשר	קמפיין לעידוד שימוש בשקיות רב פעמיות ב-'רמי לוי', נשר.
מ.א זבולון	חטי"ב 'נופית' (*)	קמפיין להעלאת מודעות ל-'ציפורי בר'

(*) – ירוק מתמיד

גנים ירוקים

רקע: ההסמכה ל-'גן ירוק' ניתנת ע"י המשרד להגנת הסביבה ומהווה הכרה בפעילות חינוך סביבתי משמעותית המתקיימת בבית הספר. הקריטריונים להסמכה הם: שילוב נושאי איכות סביבה וקיימות בתוכנית העבודה השנתית של הגן, פעילות קהילתית סביבתית, ביטוי התנהגותי וחזותי לאורח חיים מקיים בגן הילדים.

במהלך שנת תשע"ג הוסמכו מטעם המשרד להגנת הסביבה, הגנים הבאים כגנים ירוקים:

גן ילדים	רשות מקומית
גן השיטה	נשר
גן נוריות	נשר
גן דרורים	נשר
גן חרוב	נשר
גן הרדוף	נשר
גן איריס	נופית (מ.א זבולון)
גן רקפת	נופית (מ.א זבולון)

יעד שני: סיוע מקצועי בפיתוח והטמעת תכניות פעילות במסגרת קול קורא 'סיוע לרשויות מקומיות בפעילויות להטמעת עקרונות הקיימות במערכת החינוך ובקהילה' מטעם המשרד להגנת הסביבה, ע"י רשויות מקומיות ובשיתוף האיגוד

רקע: המשרד להגנת הסביבה באמצעות קול קורא, תומך כספית בפעילויות להטמעת עקרונות הקיימות במערכת החינוך הפורמאלית והבלתי פורמאלית ברשויות מקומיות. הקול קורא יוצא אחת לשנה (בד"כ בתחילת שנה אזרחית) וכולל שלושה פרקים עיקריים:

1. הסמכת בתי ספר ירוקים (ראה/י יעד ראשון).
2. יוזמות מקומיות לפיתוח בר-קיימא בקהילה- מטרת היוזמה לאפשר לרשות המקומית לחזק את כוחה של הקהילה ואת יכולתה לייצר שינוי סביבתי-קהילתי. היוזמה כוללת מרכיב של הכשרה ומרכיב של פעילות.
3. קידום חינוך לקיימות במערכת החינוך במהלך רשותי רחב- הובלת מהלך חינוכי רחב סביב נושא סביבתי מחולל הרלוונטי לרשות המקומית. המהלך יכלול מרכיבים של הדרכה, אקטיביזם, הסברה ופרסום של תוצרי הפרוייקט.

פעילות מרכז חינוך סביבתי וקיימות: סיוע מקצועי למנהלי חינוך וקהילה בגיבוש, פיתוח והטמעת תכניות פעולה בהתאם לדרישות הקול קורא.

הטבלאות הבאות מסכמות את הפרוייקטים החינוכיים במסגרת קול קורא 2012 (תשע"ג):

פרק ב': יוזמות מקומיות לפיתוח בר קיימא בקהילה

תשע"ד	תוצרים	תיאור היוזמה	רשות מקומית
	ביצוע חלקי- הקמת	הקמת גינה קהילתית בסמטת בית פיש	קריית טבעון
אושרה תכנית פעילות להקמת גינה קהילתית בשכונת צור שלום		לא הוגשה בקשה	קריית ביאליק
אושרה תכנית פעילות להקמת ועדות איכות סביבה יישוביות בהנחיית אורנים- שדמות		לא הוגשה בקשה	מ.א זבולון
		לא הוגשה בקשה	נשר
		לא הוגשה בקשה	קריית מוצקין
אושרה תכנית להמשך טיפוח גינה קהילתית במרכז מורשת והקמת גינה קהילתית במרכז צעירים	ביצוע מלא	טיפוח גינה קהילתית במרכז 'מורשת' ליהדות יוצאי אתיופיה	קריית ים
אושרה תכנית להמשך פיתוח הגינה ב-יבן גוריון' ובשכונת נווה חן.	ביצוע חלקי- הקמת תשתית לגינה, קושי בגיוס קהילה	פיתוח גינה קהילתית ברחוב 'בן גוריון' בשיתוף מועדון גמלאים ותלמידי בייס	קריית אתא
המשך פעילות בגינה הקהילתית במימון איגוד ערים אושרה תכנית	ביצוע מלא	הקמת גינה אקולוגית- קהילתית במתחם גני ילדים בשדרות בן-צבי, קריית חיים	חיפה

פרק ג': חינוך לקיימות במהלך רשותי רחב

רשות מקומית	תיאור היוזמה	תוצרים	תשע"ד
קריית טבעון	לא הוגשה בקשה		
קריית ביאליק	חינוך לקיימות בנחל הגדורה	תכנית חינוכית אשר התקיימה ב-11 מוסדות חינוך בקריית ביאליק במטרה להעלות את המודעות לנחל הגדורה- משאב טבע של קריית ביאליק הנמצא בתהליכי שיקום. את הפעילות הובילה החברה להגנת הטבע במספר אפיקי פעילות: 1) פיתוח מנהיגות מקומית (יסודי חטיבות ביניים) 2) הפקת אוגדן 'גדורה- אז והיום' (חטיבות ביניים) 3) אימוץ נחל (חטיבות ביניים) 4) אימוץ גן ילדים (יסודי). סיום השנה התקיים יום שיא בו נחשפו תוצרי התוכנית.	אושרה תכנית לפעילות בשנת תשע"ד
מ.א זבולון	בין בריאות לקיימות- תכנית חינוכית שמטרתה להעלות את המודעות ולקדם שינוי התנהגותי במוסדות חינוך בנוגע לחומרים מסוכנים בהם נעשה שימוש בבית הספר – חומרי מעבדה, ניקיון והדברה.	במסגרת התכנית בוצע סקר מקדים לניטור חומרים מסוכנים בבתי ספר, פותחה חוברת הדרכה וישומה תכנית חינוכית בשיתוף המעדתק. התכנית כללה היכרות חווייתית עם מערכת אקולוגיות 'פולשות' (מזיקים), עם חומרים מסוכנים והטמעת שינויים בבתי הספר באחסון החומרים.	אושרה תכנית להמשך פעילות בדגש על גני ילדים
נשר	לא הוגשה בקשה		
קריית מוצקין	לא הוגשה בקשה		
קריית ים	לא הוגשה בקשה		
קריית אתא	טיפול זהות קהילתית בקרב תלמידים במוסדות חינוך	במהלך שנת תשע"ג הוקמה ועדת היגוי מקרב נציגי הרשות המקומית ובתי ספר על מנת ללמוד את הנושא. כמו כן, בוצע מיפוי ראשוני של מרכיבי הזהות המקומית בקרב תלמידי בתי ספר. הסקר בחן את מרכיבי הזהות הבאים: הון פיזי, חברתי, מימד היסטורי והתרבותי. תוצאות המיפוי הוצגו במסגרת יום עיון לנציגי הרשות המקומית, מוסדות חינוך וקהילה.	אושרה תכנית להמשך תכנית טיפוח זהות קהילתית: - הרחבת סקר זהות קהילתית מקומית בקריית אתא - בחירת מרכיב בזהות הקהילתית לחקר והעמקה ע"י מוסדות החינוך
חיפה	'מדוולוגיה' - חינוך לקיימות בסביבה החופית במוסדות חינוך בעיר חיפה.	לימוד מדעי וטכנולוגי בשיתוף המדעטק וכן סיורים בחופי חיפה ובקישון. במהלך שנת הפעילות התקיימו שני אירועי שיא מרכזיים: 'גלובוס הירוק' - סרטונים בנושא הסביבה החופית והימית. כמו כן, התקיים יום כדור הארץ במהלכו נערכה צעדה לאורך חופי חיפה.	אושרה תכנית להמשך פעילות בשנת תשע"ד

**יעד שלישי: קידום ושותפות בכנסים ובמחקרים יישומיים בתחום החינוך הסביבתי והקיימות
בשיתוף המשרד להגנת הסביבה, ארגונים חוץ-ממשלתיים ואקדמיה**

במהלך שנת תשע"ג איגוד ערים היה שותף לכנסים/ימי עיון הבאים : כנס החינוך הסביבתי המחוזי,

כנס חינוך סביבתי מחוזי

איגוד ערים שותף זו השנה הרביעית לקיומו של הכנס (הרביעי) לחינוך סביבתי וקיימות במחוז חיפה. הכנס מיוזמתו של המשרד להגנת הסביבה- מחוז חיפה ובשיתוף גופים ירוקים התקיים בחודש פברואר 2013 (12.2.13). פעילות איגוד ערים התמקדה ב:

1. פיתוח תכני הכנס והפקתו במסגרת ועדת היגוי.
2. העברת סדנא לבאי הכנס בנושא איכות אוויר במפרץ חיפה -מנתונים למשאב חינוכי (ע"י ד"ר אלה ברלין). במסגרת הסדנא הכירו המורים את אתר האיגוד ואת אפשרויות השימוש בנתוני איכות אוויר במסגרת למידה בכיתות.

כנס קיימות קהילתית

כנס 'קיימות קהילתית' נערך במכללת אורנים שדמות בשיתוף איגוד ערים והמשרד להג"ס ב- 28.2.13. (במסגרת קול קורא לכנסים ואירועים- 2012).

מטרת הכנס היא להרחיב את השיח המקיים לתחומי הכלכלה והחברה ; להציע כלים קהילתיים יישומיים לצרכנות אלטרנטיבית.

בכנס השתתפו לבעלי תפקידים בקהילה, פעילים סביבתיים חברתיים, אנשי אקדמיה, מחנכים במסגרות בלתי פורמאליות, בעלי תפקידים ברשויות, בעמותות ובארגונים חברתיים וסביבתיים .

הכנס העמיק ב- 4 נושאים מרכזיים :

1. **השפעה על צריכה ושינוי דפוסי הצריכה-** דורית באום ודן גוטליב, המשרד להגנת הסביבה ואיגוד ערים.
2. **כלכלה מקומית, קואופרטיבית ועסקים חברתיים-** דנה גד-ראובנס, ציונות 2000.
3. **מאוכלוסיות מוחלשות לאוכלוסיות מקיימות-** עירית בשן ואסתי דורון, משרד הרווחה.
4. **קיימות קהילתית, בנוי קהילות וקשרים חברתיים-** בתיה וולף ורן רביב, שדמות וריקמה

יעד רביעי: פיתוח ושותפות ביוזמות חינוכיות במערכות חינוך פורמאליות ובלתי פורמאליות

'יזמות צעירה וירוקה'

רקע: תכנית 'יזמים צעירים' בהובלת ארגון 'יזמים צעירים' הינה תכנית חינוכית חדשנית לפיתוח יזמות, אחריות, בטחון עצמי ומנהיגות בקרב בני הנוער המשתתפים בה. במסגרת התוכנית מתנסים קבוצות תלמידים מחטיבות ביניים בפיתוח מוצרים החל משלב גיבוש הרעיון ועד להפקתו של המוצר תוך עמידה ביעדים כלכליים וסביבתיים. הלימוד, הנעשה תוך כדי התנסות אמיתית, מקנה הבנה בסיסית בעולם הכלכלה והעסקים ואמונה ביכולתם להגיע להישגים ולהשתלב בין היזמים והמובילים- במגוון רחב של תחומים- בעולם המחר. החל משנת תשי"ע מתקיים באזור חיפה שיתוף פעולה בין 'ארגון יזמים צעירים ישראל', המשרד להגנת הסביבה – מחוז חיפה ו-איגוד ערים אזור מפרץ חיפה להגנת הסביבה במטרה להטמיע חשיבה ירוקה בתהליך היזמות, החל משלבי בחירת חומרי הגלם של המוצר, והייצור, דרך השיווק השימוש וכלה באופני ההפטרות מהמוצר.

שלבי פעילות:

פיתוח קריטריונים ירוקים ל-מוצר ירוק

הקריטריונים פותחו במהלך שנת תשי"ע בסיוע המשרד להגנת הסביבה- מחוז חיפה ומהווים מחוון לפיתוח והערכת מוצרים ירוקים, הן לקבוצות התלמידים והן לצוות ההערכה והשיפוט. הקריטריונים נבחנו ומתעדכנים לפי הצורך בתחילת שנת פעילות.

פיתוח והעברת השתלמות למנחי התוכנית ולקבוצות יזמים בבתי ספר (נובמבר-דצמבר 2012)

תכני ההשתלמות כוללים את הנושאים הבאים: מוצר ירוק (הגדרות ומאפיינים), מחזור חיי מוצר, גישת הביו-מימיקרי לפיתוח ועיצוב מוצר, שיווק ירוק. ההשתלמות מלווה במצגת ובסרטונים.

מתן ייעוץ סביבתי במהלך תצוגת אב- טיפוס(פברואר 2013)

קבוצות של יזמים צעירים מ-20 בתי ספר מרשויות האיזור, הציגו אב טיפוס ראשוני למוצר אותו ייצרו. במסגרת התצוגה ניתן לקבוצות ייעוץ ומשוב סביבתי הנוגע לבחירת חומרי הגלם, נראות ירוקה, שיווקו כמוצר ירוק וכדומה. הייעוץ הסביבתי ניתן מטעם איגוד ערים וסטודנטים מהחוג לניהול משאבי טבע וסביבה בהדרכת ד"ר דורית באום.

תחרות גמר מחוזית וחלוקת תעודות מצויינות סביבתית' (מאי 2013)

במסגרת תחרות הגמר שנערכה ביום חמישי ה-24.5.12, הוענקו, לראשונה השנה, תעודות מצויינות סביבתית לקבוצות יזמים אשר הטמיעו בהצלחה עקרונות ירוקים בתהליך פיתוח המוצר.

קבוצות הזכות בתעודת מצוינות סביבתית לשנת תשע"ג :

חברת 'נובוטינס' מביית ספר ליאובק (חטיבת בניינים), חיפה

- המוצר :** 'בריילנטי'
תיאור המוצר : חפיסת קלפים המיועדת ללימוד ברייל ולשיתוף עיוורים במשחק הקלפים הפופולרי 'רביעיות'.
נימוקים : בפיתוח המוצר ניכרת חשיבה ירוקה בבחינת חומרי הגלם והאריזה (שימוש בחומרים הניתנים למיחזור) והן חשיבה קהילתית שעיקרה קירוב בין אנשים (רואים ועיוורים).

חברת 'טין אר' מבי"ס רוגוזין א' (חטיבת בניינים), קריית אתא

- המוצר :** 'סלודד'
תיאור : מחדד עיפרון העשוי מפקק של בקבוק פלסטיק בשילוב עם נייר סלוטפ.
נימוקים : בייצור המוצר נעשה שימוש חוזר בפקקים של בקבוקי פלסטיק.

פורום חינוך בלתי פורמלי

רקע:

פורום החינוך הבלתי פורמלי הוקם בתחילת שנת תשע"ב במטרה להעמיק פעילות חינוכית-סביבתית במערכות חינוך בלתי-פורמליות. בפורום חברים נציגי גופים ירוקים (המשרד להג"ס, קק"ל, חברה להגנת הטבע, איגוד ערים ונציגים מהרשויות המקומיות והקהילה. ריכוז ותיאום פעילות הפורום מתבצע ע"י מרכז החינוך הסביבתי של איגוד ערים.

יעדי הפורום:

1. תרגום מושג הקיימות לאורח חיים בקהילה
 2. יצירת מודל לשיתוף פעולה בין גופים ירוקים וגופים בקהילה
 3. העשרת ידע
 4. עצה ותמיכה של חברי הפורום
 5. איגום משאבים לצורך פיתוח פרויקטים משותפים
- במהלך שנת תשע"ג התמקדה פעילות הפורום בקידום תכנית 'סניפים ירוקים' של תנועות נוער ברשויות איגוד ערים.

סניף ירוק

סניף ירוק היא תכנית פעולה הכוללת 3 ערוצי פעילות:

1. אורח חיים מקיים – שימוש חוזר בחומרים, הפרדת פסולת, מיחזור
2. ידע ומודעות- שילוב ב ערך הקיימות במערכי פעילות, השתלמויות.
3. אזרחות פעילה- פעילות עם ולמען הקהילה והסביבה.

להלן פירוט של סניפים ירוקים ברשויות איגוד ערים לשנת תשע"ג:

רשות מקומית	סניף תנועת נוער	פעילויות עיקריות
חיפה	שבט כרמל, צופים	אימוץ נחל ורדיה: ניקיון נחל, הסדרת שביל,
	שבט אפיק, צופים	הקמת פינת הפרדת פסולת עם מיכלים ייעודיים, הקמת מנהיגות ירוקה, פיתוח מערכי הדרכה למידה ויישום בפועל של עקרונות מנחים ("איך מטיילים בהתאם לעקרונות הקיימות"?), פינה שבטית בנושאי ידע אודות ומעשה בקיימות, אימוץ נחל "רמז-זיו",
	השומר הצעיר, קריית חיים	הקמת פינה להפרדת פסולת, הקמת צוות ירוק, גינה אקולוגית לרווחת החניכים, גינה קהילתית בשיתוף תושבים
קריית טבעון	הנוער העובד והלומד, קריית חיים	שוק קח-תן, ועדה ירוקה
	שבט אלון, צופים	הקמת מרכז הפרדת פסולת, בזאר מדי חאקי- יד שנייה, גינת תבלינים, ספסל ירוק, פורימון קהילתי-סביבתי
קריית ביאליק	הנוער העובד והלומד	הקמת פינה לאיסוף חומרים ומחזור, צוות מוביל- שיפור פני קן _שפ"ק), שוק קח-תן
	שבט להבות, צופים	בניית פחי מיחזור, הגברת השימוש בכלים רב-פעמיים, איסוף פסולת במהלך טיולים, הסברה למטיילים
רכסים	בנות בתיה	חוברת "צובעים בירוק" הכוללת הצעות ליוזמות ירוקות

תכנית חינוכית-קהילתית 'חלום ירוק' במרכז קליטה בחיפה והצפון

רקע:

המיוזם 'חלום ירוק' הינו פרויקט קהילתי סביבתי שמטרתו לטפח מודעות סביבתית, ידע ומיומנויות מעולם התוכן של הקיימות בקרב עולים מאתיופיה במרכז קליטה במחוזות חיפה והצפון.

מרכז קליטה מהווים מרחב מתווך המקנה לעולים החדשים כלים להסתגלות והשתלבות בחברה בישראל. תהליך הקליטה דורש רגישות רב תרבותית והבנה כי על העולים מאתיופיה לעבור מחברה מסורתית-חקלאית לחברה מערבית. לכן, אנו מבקשים לסייע בשימור התרבות והמורשת באמצעות זיקה לאיכות הסביבה ולהטמיע את עקרונות הקיימות כחלק מתהליך הקליטה. במרחב איגוד ערים התכנית מיושמת במרכז קליטה 'חניתה' (חיפה) ומרכז קליטה 'ספיר' קריית ים.

פעילות:

- במהלך שנת תשע"ג הוקמה ועדת היגוי המורכבת מנציגים של ארגוני קליטה, חינוך והגנת הסביבה (משרד להג"ס, איגוד ערים, קק"ל) אשר פיתחה מודל עבודה חינוכי-קהילתי במרכז קליטה.
- יום עיון (6.3) בו נחשף מודל העבודה של 'חלום ירוק' אשר מבוסס על תכנית הפעילות של מוסדות חינוך ירוקים וכולל ארבעה אפיקי פעולה עיקריים: תכנית הכשרה אזורית לצוותים המובילים, תכנית חינוכית- חברתית לעולים, ניהול משוכל של משאבים במרכז קליטה ופעילות קהילתית המכוונת לכלל דיירי מרכז הקליטה.
- הגשת תכניות פעילות חינוך סביבתי במרכז קליטה (אוגוסט 2013)
- מרכז החינוך הסביבתי באיגוד ערים חבר בוועדת ההיגוי ומלווה את הפעילות במרכז קליטה של חיפה וקריית ים.

להלן סיכום הדגשים בפעילות הצפויה במרכז קליטה בתחום הסביבתי:

רשות מקומית	מרכז קליטה	דגשים עיקריים בפעילות הסביבתית
חיפה	'חניתה'	1. שיפור חזותי של הכניסה למרכז קליטה 2. השתלמות צוות בנושאי קיימות 3. פיתוח תשתיות והתנהגות בתחום המיחזור
קריית ים	'ספיר'	1. טיפוח גינה קהילתית 2. סדנת נגרות קהילתית 3. פיתוח תשתיות מיחזור והפרדת פסולת

יעדים לשנת תשע"ד:

1. הסמכה של מוסדות חינוך ברשויות האיגוד כמוסדות חינוך ירוקים מטעם המשרד להגנת הסביבה .
2. פיתוח ויישום תוכניות עבודה במסגרת קולות קוראים לחינוך סביבתי מטעם המשרד להגנת הסביבה, ע"י רשויות מקומיות ובשיתוף האיגוד (בדגש על החינוך לגיל הרך).
3. פיתוח פעילות חינוך סביבתי בקהילה ובשיתוף מוסדות חינוך בלתי פורמלי (מתנס"ים, תנועות נוער וכו') ברשויות האיגוד.
4. קידום ושותפות ב בכנסים ומחקרים יישומיים בתחום החינוך הסביבתי והקיימות בשיתוף מוסדות חינוך ומחקר, רשויות מקומיות וגופים ירוקים.